

Інструкція з охорони праці з перевезення учнів та вчителів шкільним автобусом

1. Загальні вимоги безпеки під час перевезення

1.1. Інструкція з охорони праці з перевезення учнів автомобільним транспортом розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класу загальноосвітнього освітнього закладу під час перевезення вихованців автомобільним транспортом.

1.3. До небезпечних факторів при перевезенні належать:

отримання травм транспортом в разі виходу на проїжджу частину під час посадки, або виходячи з автобуса;

травмування в ДТП, якщо порушуються правила дорожнього руху або при використанні технічно несправних транспортних засобів;

травмування в разі різкого гальмування автобуса;

травмування в дорожньо-транспортних пригодах.

1.4. Згідно типової інструкції з перевезення дітей автомобільним транспортом дітей під час перевезення автобусом необхідно супроводжувати двом дорослим. Батьки дітей не є супроводжуючими, на них не може бути покладена відповідальність за забезпечення безпеки під час перевезення.

1.5. Автобус, призначений для перевезення дітей, повинен мати спереду і ззаду застережливий знак «Діти», а також вогнегасник і медичну аптечку.

Інструкція з охорони праці з перевезення учнів та вчителів шкільним автобусом

1. Загальні вимоги безпеки під час перевезення

1.1. Інструкція з охорони праці з перевезення учнів автомобільним транспортом розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класу загальноосвітнього освітнього закладу під час перевезення вихованців автомобільним транспортом.

1.3. До небезпечних факторів при перевезенні належать:

отримання травм транспортом в разі виходу на проїжджу частину під час посадки, або виходячи з автобуса;

травмування в ДТП, якщо порушуються правила дорожнього руху або при використанні технічно несправних транспортних засобів;

травмування в разі різкого гальмування автобуса;

травмування в дорожньо-транспортних пригодах.

1.4. Згідно типової інструкції з перевезення дітей автомобільним транспортом дітей під час перевезення автобусом необхідно супроводжувати двом дорослим. Батьки дітей не є супроводжувачами, на них не може бути покладена відповідальність за забезпечення безпеки під час перевезення.

1.5. Автобус, призначений для перевезення дітей, повинен мати спереду і ззаду застережливий знак «Діти», а також вогнегасник і медичну аптечку.

1.6. Водій автобуса повинен строго дотримуватися цієї інструкції з перевезення дітей автомобільним транспортом, а також інструкцію з пожежної безпеки для автотранспортного засобу.

1.7. При ДТП з отриманням травм дітьми, відповідальна за перевезення дітей особа зобов'язана доповісти по мобільному телефону, з найближчого пункту зв'язку або через проїжджаючих водіїв про те, що сталося адміністрації установи і медичний заклад. Вжити термінових заходів по евакуації дітей з місця ДТП і, при необхідності, доставці постраждалих до найближчого медичного закладу.

1.8. Здійснюючи перевезення учнів, вихованців слід строго дотримуватися встановленого порядку перевезення і правил особистої гігієни.

1.9. Особи, які допустили невиконання або порушення правил, встановлених цією інструкцією з перевезення дітей автомобільним транспортом, несуть відповідальність відповідно до законодавства.

2. Вимоги безпеки перед виїздом

2.1. Перевезення дітей дозволяється строго за письмовим наказом керівника установи, наказ доводиться до відповідальних за перевезення під підпис.

2.2. Не пізніше, ніж за три дні до виїзду письмово сповіщаються правоохоронні органи за встановленою формою про перевезення дітей для вжиття заходів щодо забезпечення безпеки перевезення.

2.3. Відповідальні за перевезення дітей особи повинні пройти цільовий інструктаж з правил перевезення дітей із записом в журналі реєстрації інструктажів з охорони праці, мати засоби мобільного зв'язку, список дітей, завірений керівником освітнього закладу, копію повідомлення правоохоронних органів про перевезення.

2.4. Необхідно провести інструктаж вихованців, учнів з правил поведінки під час перевезення з обов'язковим реєстраційним записом в журналі інструктажу.

2.5. Упевнитися в технічній справності автобуса по подорожньому листа і оглянувши автобус зовні.

2.6. Переконатися в наявності на автобусі спереду і ззаду попереджувального знаку «Діти», а також вогнегасника і медичної аптечки.

2.7. При укладанні договорів з туристичними фірмами і власниками транспорту включити їх відповідальність за безпеку перевезення дітей на період проведення екскурсій, здійснення ними належного контролю умов перевезення дітей автобусами (наявністю ліцензії власника транспорту, проходження техогляду та ін.).

2.8. Здійснювати посадку учнів, вихованців в автобус з боку тротуару чи узбіччя дороги строго за кількістю посадкових місць. Стояти в проходах між сидіннями забороняється.

3. Вимоги безпеки під час поїздки

3.1. Під час руху автотransпортного засобу необхідно дотримуватися дисципліни і виконувати всі вказівки старших. Необхідно своєчасно інформувати відповідального за перевезення дітей або його заступника про погіршення стану свого здоров'я або травмування.

3.2. При русі автобуса забороняється стояти і ходити по салону автобуса, забороняється висовуватися з вікон і виставляти в вікна руки.

3.3. Швидкість руху автобуса під час перевезення учнів, вихованців повинна бути не більше 60 км / год.

3.4. У світлий час доби перевезення вихованців, які навчаються, здійснювати з включеним ближнім світлом фар.

3.5. Не допускається перевезення в автотransпортному засобі сторонніх осіб і заборонений-них до перевезення предметів (колючих і ріжучих, газових балончиків, скляних пляшок, легкозаймистих і горючих речовин, піротехнічних виробів і т.п.).

3.6. Щоб уникнути травмування в разі різкого гальмування автобуса слід упертися ногами в підлогу салону і руками міцно триматися за поручень, встановлений на попередньому сидінні.

3.7. Під час поїздки дотримуватися положень інструкції при перевезенні вихованців, учнів, дітей автомобільним транспортом.

3.8. Перед нерегульованим залізничним переїздом зупинити автотransпортний засіб, переконатися в безпеці проїзду через залізницю, а потім продовжити рух.

3.9. При перевезенні вихованців, які навчаються, двома і більше автобусами, колона повинна супроводжуватися співробітниками ДПП.

3.10. Заборонено перевозити дітей в темний час доби, в ожеледь, в умовах обмеженої видимості (туман, злива, снігопад, хуртовина), при штормовому попередженні, а також при обґрунтованій забороні поїздки правоохоронними органами.

4. Вимоги безпеки для учнів при проходженні по маршруту.

4.1. Здобувачі освіти підвозяться в шкільному автобусі тільки у супроводі вихователя для супроводу під час перевезення дітей шкільним автобусом, уповноваженого наказом директора закладу.

4.2. Здобувачі освіти розміщуються у шкільному автобусі тільки на сидіннях. Під час руху автобуса категорично забороняється стояти, ходити по салону, робити різкі рухи, відчиняти вікна, вентиляційні люки, виглядати у вікна або висовувати руки.

4.3. Відчиняти та зачиняти вентиляційні люки має право тільки вихователь для супроводу під час перевезення дітей шкільним автобусом.

4.4. Здобувачам освіти суворо забороняється проносити в салон автобуса гострі предмети, ножі, сірники, запальнички, піротехнічні засоби.

4.5. Категорично забороняється без причини натискати на аварійні кнопки, кнопку зв'язку з водієм.

4.6. Категорично забороняється відволікати водія під час руху автобуса.

4.7. Рухатись в автобусі дозволяється лише після повної зупинки автобуса та відкриття автоматичних дверей.

4.8. Здобувачі освіти повинні чітко дотримуватись даної інструкції та зупиняти школярів, що її порушують.

4.9. Вихователь для супроводу під час перевезення дітей шкільним автобусом заходить до автобуса останнім та виходить з нього першим.

4.10. В разі поганого самопочуття, здобувач освіти повинен негайно повідомити вчителя.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі виникнення неполадок в роботі двигуна і систем автобуса, прийняти вправо, з'їхати на узбіччя дороги, зупинитися і усунути виниклу неполадку. Рух

автотранспортного засобу продовжити тільки після повного усунення виниклої несправності.

5.2. У разі отримання дітьми травми необхідно надати першу медичну допомогу потерпілому, у разі необхідності доставити його до найближчого медичного закладу і доповісти про це адміністрації установи, а також батькам потерпілого.

5.3. У разі дорожньо-транспортної пригоди евакуювати дітей з місця ДТП, надати першу долікарську допомогу постраждалим, при необхідності відправити до найближчого медичного закладу, повідомити про те, що сталося за допомогою мобільного зв'язку в правоохоронні органи, швидку і адміністрації установи.

5.4. При загорянні двигуна чи ходової частини автотранспортного засобу негайно зупинити автобус, евакуювати дітей на безпечну відстань і повідомити про подію за допомогою мобільного зв'язку в найближчу пожежну частину і адміністрації установи.

5.5. При перекиданні автобуса вжити всіх необхідних заходів до евакуації дітей з салону через запасні виходи, вікна, люки, попередньо відключивши масу.

6. Вимоги домедичної допомоги потерпілим.

Пам'ятайте, перш ніж надати допомогу потерпілому, потрібно подбати про власну безпеку. Утримайтеся від надання допомоги, якщо це загрожує вашому життю та здоров'ю. Саме такі випадки і кваліфікуються як обставини, коли надати допомогу об'єктивно немає змоги.

6.1. Від того, як швидко потерпілий отримає кваліфіковану домедичну допомогу, залежать наслідки нещасних випадків. Якщо реанімаційні заходи проведуть несвоєчасно або неправильно, це може призвести до тяжких ускладнень, інвалідності та навіть до смерті. Не можна відмовлятися надавати домедичну допомогу потерпілому та вважати його мертвим лише, якщо немає видимих ознак дихання та не вдається знайти пульс.

6.2. Особа, яка надає допомогу, має знати: основні ознаки порушення життєво важливих функцій організму людини; загальні принципи надання першої допомоги та її прийоми з урахуванням характеру отриманого потерпілим ушкодження; основні способи транспортування (перенесення) потерпілого.

6.3. Особа, яка надає допомогу, повинна вміти: оцінювати стан потерпілого і визначати, яку допомогу передусім він потребує; забезпечувати вільну прохідність верхніх дихальних шляхів потерпілого; виконувати штучне дихання «з рота в рот», «з рота в ніс» і зовнішній (непрямий) масаж серця; тимчасово зупиняти кровотечу шляхом накладання джгута, тугої пов'язки, пальцевого притискання судини; накладати пов'язку при різних ушкодженнях (пораненні, опіку, обмороженні, вивиху); іммобілізувати ушкоджену частину тіла при

переломі кісток, тяжкому вивиху, термічному ураженні; надавати допомогу при тепловому та сонячному ударах, гострому отруєнні, непритомному стані та інших нещасних випадках; користуватись аптечкою домедичної допомоги.

6.4. Загальна послідовність дій при наданні домедичної допомоги: усунути вплив на організм факторів, які загрожують здоров'ю або життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести із зараженої атмосфери, загасити палаючий одяг тощо); оцінити стан потерпілого, визначити характер і тяжкість травми; виконати необхідні дії щодо рятування потерпілого у передбаченому порядку (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накладити пов'язку тощо); підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника; викликати швидку медичну допомогу або вжити заходів щодо транспортування потерпілого до найближчого медичного закладу.

6.5. Кожна виробнича діляниця або місце постійного чергування персоналу мають бути забезпечені засобами надання домедичної допомоги, зокрема такими: медична аптечка з набором необхідних медикаментів та засобів для надання допомоги; носилки для перенесення потерпілого, інвентарні шини (наприклад, фанерні) для закріплення кінцівок при переломах та вивихах; плакати з правилами надання першої долікарської допомоги, інформаційні стенди та інша наочна агітація, яка вивішується на видних місцях.

7. Вимоги безпеки в осінньо-літній та зимово-веснянний період.

7.1. Перед виїздом в рейс необхідно оглянути машину та механізми, особливу увагу слід звернути на роботу гальмівної системи, відповідності протекторів шин, систему освітлення та обігріву тощо;

7.2. За кермом завжди треба бути максимально обережним і уважним;

7.3. Керувати автомобілем так, щоб ваші дії ніколи не були несподіваними для інших водіїв і пішоходів;

7.4. Коли поведінка іншого водія вам не дуже зрозуміла, знижуйте швидкість;

7.5. Під час руху за іншим автомобілем намагайтеся передбачити дії його водія, щоб бути готовим до всіляких несподіванок;

7.6. Будьте розсудливі у виборі швидкості. Обирайте швидкість руху з урахуванням дорожніх умов, видимості й оглядовості, інтенсивності та характеру руху на дорогах, стану автомобіля і вантажу, який перевозите;

7.7. Швидкість стає небезпечною, коли не відповідає умовам руху, чим вища швидкість, тим важче зупинити автомобіль та є менше часу на виправлення можливої помилки;

7.8. Різке гальмування – вірний шлях до заносу і виходу автомобіля з-під контролю;

7.9. Тривалий час керування транспортним засобом без зупинок, притуплює увагу водія- це небезпечно;

7.10. Монотонна їзда має гіпнотичну дію. Час від часу змінюйте темп руху, зупиняйтесь для відпочинку;

7.11. У нічний час та в темну пору водій стомлюється швидше через напругу зору і підвищену увагу. Тому треба частіше зупинятися для відпочинку.

7.12. Ніколи не керуйте автомобілем, якщо почуваете втому або незадовільний стан здоров'я;

7.13. Перед тим, як вийти із салону автомобіля, необхідно переконатися у стані поверхні ґрунту (наявність вибоїн, слизькості, сторонніх предметів тощо), а при виході на проїжджу частину дороги — чи немає руху, як у попутному, так і у зустрічному напрямках.

Увага! Водіям, які перебувають за кермом транспортного засобу в ожеледицю, необхідно бути особливо обачними, їхати з безпечною швидкістю та пам'ятати, що в ожеледицю значно збільшується гальмівний шлях автотранспорту.

8.Вимоги безпеки у разі загрози вчинення терористичного акту.

8.1. При виявленні підозрілого предмета на об'єкті:

- точно визначити місце перебування підозрілого предмета;
- дайте вказівку не наближатися, не торкати, не розкривати, не переміщати знахідку, не заливати її рідиною, не засипати піском і фунтом, не користуватися радіо- і електроапаратурою, переговорними пристроями;
- повідомити про подію правоохоронні органи, викличте на об'єкт машини швидкої допомоги і аварійних служб;
- опитуванням заявника й очевидців встановіть час виявлення предмета;
- зафіксуйте установчі дані осіб, що знайшли предмет, і забезпечте їхню присутність до моменту прибуття оперативно-слідчої групи правоохоронних органів;
- організуйте евакуацію персоналу, використовуючи маршрути, віддалені від місця перебування підозрілого предмета;

- забезпечте можливість безперешкодного проходу або проїзду до предмета співробітників і транспорту оперативно-слідчої групи;
- надайте можливість фахівцям оперативно-слідчої групи опитати заявника та інших осіб, що підходили до підозрілого предмета;

8.2. При надходженні погрози по телефону:

Телефон є засобом зв'язку, який найчастіше використовують як злочинці (для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей і пред'явлення політичних або інших вимог), так і «телефонні хулігани», які висловлюють мнимі погрози. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму необхідно пам'ятати, що вони несуть важливу криміналістичну інформацію, тому в розмові з анонімом необхідно запам'ятати і зафіксувати якнайбільше даних.

- зафіксувати дату, час і тривалість анонімного повідомлення;
- при одержанні анонімного повідомлення спробувати «зав'язати розмову» з анонімом і з'ясувати конкретну інформацію про його особу, професію, місце перебування і, якщо можливо, схилити до добровільного відмовлення від задуманої акції;
- під час розмови вжити заходів щодо запису фонограми анонімного повідомлення, визначення номера телефону анонімного абонента шляхом використання технічних можливостей свого телефонного апарата.
- по закінченню розмови з анонімом негайно повідомити про те, що трапилося, поліцію або гарячу лінію екстрених служб (у Львівській області 112) для прийняття ними негайних заходів по попередженню і локалізації можливих тяжких наслідків;
- по пам'яті скласти докладний опис висловлених погроз або повідомлення про передбачувані акти тероризму, а також висунутих ультиматумах та інших вимогах;
- усі дані про зміст погроз або вимог, викладених анонімним абонентом, характеристику його голосу, мови, манери викладу погроз і вимог повідомити поліцію;
- для уникнення поширення чуток і паніки обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими пасажирями не рекомендується;

8.3. Вибух на території об'єкта:

У випадку вибуху необхідно негайно організувати і забезпечити виконання наступних основних заходів:

- за списком екстреного оповіщення викликати на об'єкт пожежних, швидку допомогу, рятувальників, комунальні служби (газ, електрика, тепло);

- за списком екстреного оповіщення повідомити про подію керівництво та правоохоронні органи;
- організувати евакуацію людей з вогнища вибуху, зруйнованого або ушкодженого вибухом автобуса;
- до прибуття служби швидкої допомоги надати постраждалим первинну домедичну допомогу;
- оточити місце вибуху і забезпечити його ізоляцію до прибуття компетентних органів;
- при виникненні пожежі вжити заходів щодо його гасіння власними силами і наявними протипожежними засобами.

8.4. Захоплення заручників:

При захопленні людей у заручники необхідно:

- негайно повідомити про надзвичайну подію правоохоронні органи і керівництво об'єкта;
- перевести систему відеоспостереження автобуса в режим запису (за наявності відеореєстратора);
- не вступаючи в переговори з терористами, по можливості виконувати їхні вимоги, якщо це не зв'язано з заподіянням шкоди життю і здоров'ю людей;
- по можливості вжити заходи для безперешкодного проходження і проїзду на об'єкт співробітників правоохоронних органів;
- після прибуття спецпідрозділів правоохоронних органів надати їм необхідну інформацію: словесні показання, відеоспостереження;
- надалі діяти відповідно до розпоряджень керівника антитерористичної операції.

8.5. Одержання сигналу про евакуацію:

Якщо ви знаходитесь на своєму робочому місці, послідовно виконаєте наступні дії:

- без поспіху, істерик і паніки зберіть службові документи;
- візьміть з собою особисті речі, документи, гроші, цінності;
- візьміть з собою і при необхідності використовуйте індивідуальні засоби захисту (протигази, респіратор);
- закрийте двері на ключ, ключ залишіть у замку;
- повертайтеся в покинутий автобус тільки після дозволу відповідальних осіб.

9. Вимоги безпеки при русі через залізничні колії.

Безпека дорожнього руху на залізничних переїздах забезпечується відповідним оснащенням: дорожніми знаками, розміткою, світловою і звуковою сигналізацією, шлагбаумами і напівшлагбаумами. На окремих залізничних

переїздах, які обладнані шлагбаумом, може бути черговий — особа, яка уповноважена регулювати рух через переїзд.

9.1 Незалежно від положення шлагбаума, сигналів світлової і звукової сигналізації, черговий може заборонити рух через переїзд, ставши до водіїв автотранспортних засобів грудьми або спиною з витягнутими в боки руками, або з піднятим над головою жезлом (червоним ліхтарем або прапорцем).

9.2. Водій шкільного автобуса може перетинати залізничні колії лише на залізничних переїздах.

9.3. При наближенні до залізничного переїзду водій повинен зменшити швидкість руху і перейти на одну з нижчих передач. Дистанція до транспортного засобу, що рухається попереду, повинна бути такою, щоб у випадку його раптової зупинки можна було своєчасно зупинитись або об'їхати його без застосування заднього ходу.

9.4. Під'їжджаючи до переїзду, а також починаючи рух після зупинки перед ним, водій зобов'язаний керуватися вказівками і сигналами чергового по переїзду, положенням шлагбаума, світловою і звуковою сигналізацією, дорожніми знаками і дорожньою розміткою, а також переконавшись в тому, що не наближається поїзд (локомотив, дрезина).

9.5. Перед тим, як проїхати переїзд, необхідно впевнитись у відсутності на ньому дефектів покриття або настилу, нерівностей, що можуть стати причиною затримки або вимушеної зупинки. Якщо є такі дефекти треба рухатись через залізничний переїзд на першій передачі під прямим кутом до рейок, без поворотів, контролюючи боковий інтервал із зустрічними транспортними засобами.

9.6. У темну пору доби або в умовах недостатньої видимості залізничний переїзд проїжджають з увімкненим ближнім світлом фар, а проїзд поїзда доцільно очікувати з увімкненими габаритними вогнями, щоб не засліпити працівників залізниці.

9.7 Виїжджати на переїзд із двома і більше коліями без шлагбаума відразу після проходження поїзда небезпечно. Водій повинен зачекати деякий час, щоб впевнитись у відсутності локомотива або поїзда, що рухається в іншому напрямку.

9.8. Рух через переїзд забороняється, якщо шлагбаум опущений або почав опускатися.

9.9. При ввімкнених заборонних сигналах світлофора чи звуковому сигналі незалежно від наявності та положення шлагбаума, виїжджати на переїзд забороняється..

10. Вимоги безпеки після закінчення поїздки

10.1. З'їхати на узбіччя дороги або під'їхати до тротуару і зупинити автобус.

10.2. Виходити з автобуса строго з дозволу вчителя (старшого) в сторону тротуару чи узбіччя дороги.

10.3. Категорично забороняється виходити на проїжджу частину і перебігати дорогу.

10.4. Звірити за списком наявність всіх дітей.

10.5. Доповісти керівнику загальноосвітнього навчального закладу про завершення перевезення дітей, про відсутність травмування дітей.

11. Завершальні положення інструкції

11.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці з перевезення учнів автомобільним транспортом повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

11.2. Дана інструкція повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;

при черговому впровадженні нової техніки і (або) нових технологій;

за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;

на вимогу Державної служби України з питань праці.

11.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки з перевезення вихованців автомобільним транспортом умови не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

11.4. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього освітнього закладу.